

PERSMAP

REDDINGS- EN COMMUNICATIEOEFENING

'Seacoast'

©Roland De Groot

Knokke-Heist – 26 september 2016

Op initiatief van de gouverneur van de provincie West-Vlaanderen werd een afsprakenregeling uitgewerkt met de verschillende hulpverleningsinstanties die kunnen ingezet worden voor het redden van drenkelingen/vermisten aan de Belgische kust. Deze afsprakenregeling wordt jaarlijks geactualiseerd en indien nodig op basis van inzichten die blijken uit oefeningen of uit reële oproepen, bijgesteld. De laatste actualisering van de regeling dateert van 15 juni 2016.

Bij het redden van drenkelingen en vermisten aan de Belgische kust zijn niet minder dan 31 partijen betrokken. De afstemming van acties en communicatie tussen die hulpverleningsinstanties is dan ook van cruciaal belang met het oog op het succesvol afhandelen van een oproep.

Om de principes opgenomen in de afsprakenregeling uit te testen, werten de diensten van de gouverneur in samenwerking met de partners elk jaar drie reddingsoefeningen uit, waarvan twee binnen de openingsuren van de strandreddingsdiensten en één er buiten. Hierbij wordt rekening gehouden met de geografische spreiding langs de Belgische kust. In 2016 gaan de oefeningen door in De Haan (4 juli), in Koksijde (3 augustus) en in Knokke-Heist (26 september). Dit is als de weersomstandigheden het toelaten. Voor oefeningen worden immers geen risico's genomen. De oefening in Knokke-Heist is dan ook een herneming van de oefening van vorig jaar die letterlijk in het water viel.

Gemiddeld wordt de afsprakenregeling op jaarbasis een 50-tal keer geactiveerd. Dit gemiddelde hangt, voor de hand liggend, nauw samen met de weersomstandigheden.

REDDINGS- EN COMMUNICATIEOEFENING 'SEACOAST'

DOELSTELLINGEN

Er werden vier doelstellingen voorop gesteld voor de reddings- en communicatieoefening met als codenaam 'Seacoast':

1. Testen van de afsprakenregeling reddingen aan de Belgische kust (versie 12 juni 2015)
2. Testen van de alarmering van de betrokken interventiediensten
3. Testen van de onderlinge communicatie tussen de betrokken diensten
4. Testen van de uitbouw van de commandopost operaties op het terrein: hierin zitten de betrokken hulpverleningsinstanties die samen de reddingsoperatie coördineren
5. Testen van de meerwaarde van de inzet van een drone, in de eerste plaats om de reddingsactie te visualiseren in de commandopost operaties (CP-OPS), in de interventievoertuigen van de brandweer en de politie en in het hulpcentrum 112 en dus voor diegenen die zich niet aan de waterlijn bevinden.

SCENARIO EN DETAILS VAN DE OEFENING 'SEACOAST'

Vier vrienden gaan op zee in een rubberboot (Zodiac) varen.

Op zee varen ze op een obstakel voor de kust van Knokke-Heist en de Zodiac scheurt en zinkt volledig.

Eén opvarende kan naar de kust zwemmen en komt uitgeput aan op het strand ter hoogte van het Rubensplein. Hij kan een wandelaar de aandacht trekken en doet zijn verhaal.

Specifiek voor de oefensituatie (afwijkend van de realiteit):

- (Toevallige) boten in de onmiddellijke omgeving van het (fictieve) incident worden niet ingezet: in de realiteit wordt hier wél een beroep op gedaan.
- Hulpverleningsdiensten mogen niet aanrijden als prioritair voertuig, hierdoor is de tijd tussen de oproep en het effectief ter plaatse zijn, groter dan in de realiteit.
- Als zich tijdens de oefening een reëel incident voordoet, dan krijgt deze uiteraard de prioriteit. Dit kan de oefening vertragen.

OEFENLEIDING

Op beleidsniveau is het de heer gouverneur die bevoegd is voor deze reddingsoefening. De operationele leiding van de oefening ligt in handen van de heer Filip Lingier, adjunct van de federale gezondheidsinspecteur.

DEELNEMENDE DIENSTEN

- HCS100/112 West-Vlaanderen
- CIC/101 centrale West-Vlaanderen
- Maritiem Reddings- en Coördinatiecentrum MRCC / Maritiem Informatie Kruispunt (MIK)
- Brandweerstand 1 (commandowagen)
- MUG Knokke-Heist (MUG-voertuig)
- Dienst 100 Knokke-Heist (1 ambulance)
- Scheepvaartpolitie kust (boot)

- Militaire luchtmachtbasis Koksijde (Seaking/NH90)
- Politiezone Knokke-Heist/Damme
- afdeling Vloot van de Vlaamse overheid
- Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij, reddingsstation Cadzand

INZET DRONE

Op vraag van de Raad van Beheer van de Intercommunale Kustreddingsdienst West-Vlaanderen (IKWV) en met akkoord van de gouverneur en van het bestuur der luchtvaart, worden tijdens de oefening in Knokke-Heist achtereenvolgens verschillende drones ingezet om de reddingsactie te kunnen visualiseren. Een drone heeft op dit ogenblik een maximale autonomie van 20 minuten, vandaar dat er meerdere drones dienen ingezet te worden om de volledige reddingsactie in beeld te krijgen.

Met de inzet van de drone tijdens deze oefening wil men in de eerste plaats testen of het visualiseren van de reddingsactie via de drone een ondersteuning biedt in de commandopost operaties waar de coördinatie van de reddingsactie verloopt zonder zicht op de actie zelf. De actiebeelden zullen ook in realtime doorgestuurd worden naar het hulpcentrum 112 in Brugge en naar de interventievoertuigen van brandweer en politie.

De actie van de drones is in samenwerking met Noordzee drones. Noordzee drones is een opleidingscentrum voor professionele RPAS (drone) piloten. Zij werken op dit moment een specialisatiemodule uit voor 'Search & rescue'. Op deze manier wil Noordzee drones zijn steentje bijdragen aan het delen van de expertise. De firma Tersec zorgt voor het doorsturen van de dronebeelden.

Hulpdiensten kunnen vandaag al drones inzetten op voorwaarde dat ze die zelf besturen of een private partner opvorderen om dit voor hen te doen. Dan worden de drones beschouwd als staatsluchtvaartuigen op basis van de definitie in de Europese regelgeving (EASA Verordening 216/2008 + amendement Verordening 1108/2009) die stelt dat staatsluchtvaartuigen worden ingezet voor militaire, douane-, politie-, opsporings- en reddings-, brandbestrijdings-, kustbewakings- of soortgelijke activiteiten of -diensten.

In de toekomst zal bekeken worden of drones nuttig blijken voor andere toepassingen zoals:

- Droppen van een boei met een baken voor drenkeling
- Referentiepunt voor de strandredder bij grote golfslag
- Opsporen verloren gelopen kinderen
- Drone met AED toestel tot bij de locatie waar een reanimatie zal plaatsvinden
- Testen met thermische en infrarood om drenkelingen op water te positioneren

BASISPRINCIPES AFSPRAKENREGELING REDDINGEN AAN DE BELGISCHE KUST

WAAROM EEN AFSPRAKENREGELING VOOR REDDINGEN AAN DE KUST?

Doelstelling van de afsprakenregeling reddingen aan de Belgische kust is om met de partners afspraken te maken over:

1. de werkwijze bij het binnenkomen van een alarmbericht dat melding maakt van één of meerdere personen in nood;
2. de instantie aan land en op zee die de reddingsoperatie coördineert;
3. een te volgen alarmeringsschema.

De 31 betrokken partijen in de regeling zijn de volgende:

FOD Volksgezondheid	MRCC, afdeling scheepvaartbegeleiding
Hulpcentrum 112 (HCS100/112)	Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, dienst afzonderlijk beheer vloot
HC101/Communicatie- en InformatieCentrum (CIC)	Scheepvaartpolitie
Ministerie van Defensie	Maritiem Reddings-en Coördinatiecentrum (MRCC)
Intercommunale Kustreddingen West-Vlaanderen IKWV	Vrijwillige Blankenbergse Zeereddingsdienst (VBZR) vzw / Ship Support
De 10 kustburgemeesters	Secretariaat kustwacht
De 2 brandweerzones (met brandweerposten aan de kust, d.i. de zone 1 en de zone Westhoek)	7 lokale politiezones operationeel aan de kust

TOEPASSING VAN DE AFSPRAKENREGELING

De afsprakenregeling geldt in de volgende geografische omschrijving:

- de kustlijn vanaf de Franse tot de Nederlandse grens
- vanaf de waterlijn langs landzijde tot de plaats waar middelen van de partijen op zee reiken
- op het strand.

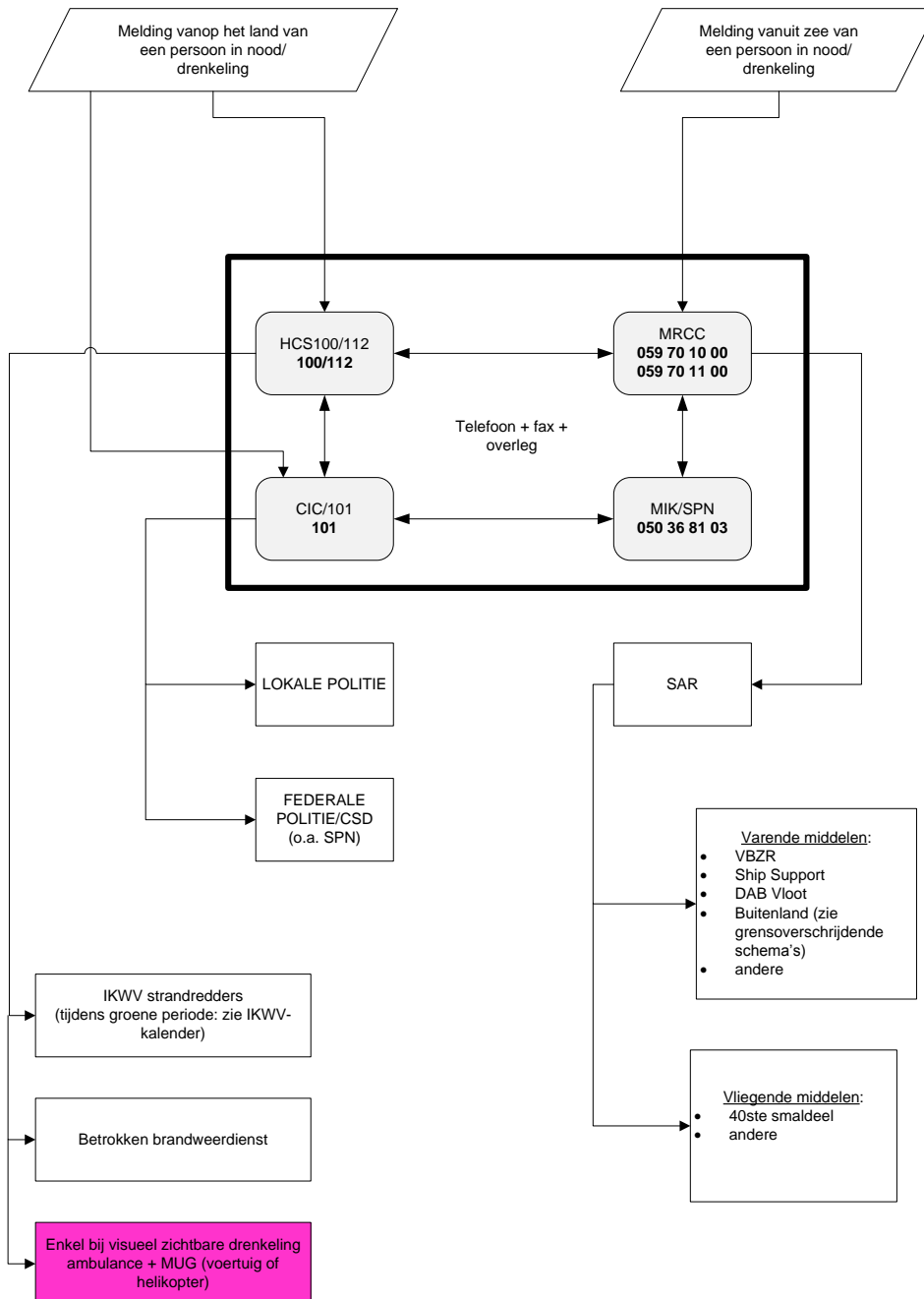
Ze is van toepassing wanneer:

- gezamenlijke hulpverleningsacties op zee en aan land nodig zijn
- een melding binnenkomt van een persoon in nood die kan worden gelokaliseerd (drenkeling)
- Een melding binnenkomt van een vermiste persoon waarvoor zoekacties nodig zijn zowel op zee als aan land.

TYPISCH IN DE AFSPRAKENREGELING

- 4 alarmcentrales zijn betrokken in de alarmering, waarvan 2 de afsprakenregeling kunnen activeren: het Hulpcentrum 100/112 (HCS100/112) en het Maritiem Reddings- en CoördinatieCentrum (MRCC).
- Hierna volgend: het alarmeringsschema dat wordt gevolgd bij het binnenkomen van een melding van een drenkeling/vermiste. Met centraal het vak met de alarmcentrales.

- Er is een verschil in de procedure voor alarmering tussen een melding van een drenkeling en een melding van een vermiste persoon.

- Bij een drenkeling bestaat er geen twijfel: de persoon in nood is visueel zichtbaar, alle land- en zeemiddelen worden onmiddellijk ingezet.
- Bij melding van een vermiste persoon maakt men een onderscheid tussen twee perioden: de rode en de groene periode. De geldende periode bepaalt de te volgen procedure:
 - De **rode periode** is het hele jaar van toepassing, met uitzondering van de groene periode.
In de rode periode worden bij een oproep voor een vermiste persoon aan de kust, pas alle middelen ingezet als er een duidelijke aanwijzing is dat die persoon in zee is beland. Is dit niet het geval dan wordt de lokale politiezone ingezet om een zoekactie naar de vermiste persoon te doen. Er wordt door de noodcentrale ook steeds nagegaan of op de plaats waar de melding zich voordoet, strandreddingsdiensten actief zijn. Sommige kustgemeenten voorzien immers een ruimere invulling in het bewaken van hun zwemzones dan enkel tijdens de zomervakantie.
 - De **groene periode** valt samen met de reguliere openingsuren van de strandreddingsdiensten over de volledige Belgische kuststrook. Ter info: alle strandreddingsdiensten zijn open van 1 juli tem 31 augustus (van 10-19u00). In de groene periode wordt bij een melding van een vermiste persoon – naast de inzet van de lokale politie – ook contact genomen met de hoofdredder van de betrokken strandreddingsdienst. Deze gaat na bij zijn redders en bij de hoofdredder van de aanpalende posten, of hier geen melding gemaakt werd van een vermiste. In het verleden is immers vaak gebleken dat heel wat van de meldingen op die manier al meteen opgelost zijn en dat de inzet van alle middelen niet langer nodig is. Blijkt er toch een inzet nodig van varende, vliegende en landmiddelen, dan is het de hoofdredder die via het HCS100/112 vraagt de middelen volgens de afsprakenregeling te activeren.

VERDERE INFO OVER DE AFSPRAKENREGELING, OEFENING OF DEELNEMENDE ALARMCENTRALES

- Over de afsprakenregeling en over de oefening in het algemeen: mevr. Anne Martens, arrondissementscommissaris verantwoordelijk voor de noodplanning, bereikbaar op 0495 62 00 30
- Over het operationele aspect van de oefening: dhr. Lingier, adjunct van de FGI (oefenleider): 0473 69 33 70
- Over de rol van het MRCC in de afsprakenregeling: mevr. Gyssens, nautische dienstchef: 0474 78 03 17
- Over de rol van het HCS112 in de afsprakenregeling: dhr. Verfaillie, directeur: 0474 89 81 65
- Over de inzet van een drone tijdens reddingsoefeningen aan de kust: Elwin Van Herck, 0477 53 43 70